רבא אמר התם תרי חזקי לקולא והכא חדא

חזקה " לקולא קשיא דר' יוםי אדר' יוםי אמר רב

הוגא בר חיננא שאני מומאה הואיל ויש לה

עיקר מן התורה שבת נמי דאורייתא היא

קסבר ה' יוסיט א תחומין דרבנן ואיבעית אימא · «

הא דידיה הא דרביה דיקא נמי דקתני א"ר (6)

יוםי אבמולמום העיד משום חמשה זקנים

שספק עירוב כשר ש"מ רבא אמר התם

היינו מעמא דרבי יוסי העמד ממא על

חזקתו ואימא לא מבל אדרבה העמד מקוה

על חזקתו ואימא לא חסר במקוה שלא נמדד

תניא מֹב כיצד אמר ר' יוםי ספק עירוב כשר

עירב בתרומה ספק מבעוד יום נממאת

ספק משחשיכה נטמאת וכן בפירות ספק

מבעוד יום נתקנו ספק משחשיכה נתקנו זה

הוא ספק עירוב כשר אבל עירב בתרומה

ספק מהורה ספק ממאה וכן בפירות ספק

נתקנו ספק לא נתקנו אין זה ספק עירוב

כשר מאי שנא תרומה דאמר העמד תרומה

על חזקתה ואימא מהורה היא פירות נמי

העמד מבל על חזקתו ואימא לא נתקנו לא

תימא ספק מבעוד יום נתקנו אלא אימא

ספק מבעוד יום נדמעו ספק משחשיכה

נדמעו בעא רב שמואל בר רב יצחק מרב

הונא היו לפניו שתי ככרות אחת ממאה

ואחת מהורה ואמר עירבו לי במהורה בכל

מקום שהיא מהו תיבעי לרבי מאיר תיבעי

לר' יוםי תיבעי לר"מ עד כאן לא קאמר ר"מ

התם דליכא מהורה הכא הא איכא מהורה

או דילמא אפילו לרבי יוםי לא קאמר אלא

התם דאם איתא דהיא מהורה ידע לה אכל

הכא הא לא ידע לה אמר ליה בין לר' יוםי ביז

לרבי מאיר י' בעיגן סעודה הראויה מבעוד

יום וליכא בעא מיניה רבא מרב נחמן ככר זו

היום חול ולמחר קדש ואמר עירבו לי בזה

מסורת הש"ם

א [מיי פכ"ז מהלי שבת הלי שבת הלי מור לה"ח פי שלון:

עם ב ג מיי פיזו מהלי של בג מיי פיזו מהלי שי מוד הלכה טו שי מודע שיח פי שלד סעיף הו מיי שם הלכה שו ה ומיי שם הלכה טו טור שו"ש א"ח פי טו טור שו"ש א"ח פי טו טור שו"ש א"ח פי שפו סעיף ט:

עין משפם

נר מצוה

רבינו חננאל (המשך) ומתני׳ דרביה. ופשוטה היא. רבא אחר בשלמא חזקתו ואימור לא טבל. שלא נתבררה טבילתו אכל הכא מאי אית לך למימר העמד גברא על חזקתו ואימור לא עירב הרי עירב, מאי איכא ³([למימר] שמא משחשכה. לא אתי שמא חזקתו ואימור לא חסר. איכא למימר הכי במקום (שלא נמדדה) [שנמדדה]. אבל במקום (שנמדדה) אבי במקום (שנמודה) [שלא נמדדה] ונמצאת חסירה היכי יכלת למימר הכי, לפיכך קתני טמא. ת״ר כיצד א״ר יוסי ספק . עירוב כשר. עירב בתרומה ספק נטמאת בפירות ספק נדמעו וספק לא נדמעו, אבל עירב בתרומה ספק נטמאת משחשיכה ניטמא, וכן כו', אין זה ספק עירוב היו לפניו שתי ואמ' עירובי טהורה, בטהורה כל מקום שהיא, . אסיקנא בין לר' מאיר בין אינו עירוב יוסי בעינן סעודה הראויה מבעוד יום וליכא. בעא מיניה [רבא] מרב נחמן, ככר זה היום חול ולמחר קודש וא' עירובי בהן מהו, ופשט ליה קנה עירוב מאי טע׳ בתר יומיה שרינן ליה. פי׳ הולכין אחר עת העירוב והיום קדש ולמחר חול טעמא בעת שעירב קודש היתה. ואמרינז טעמא כל חדא וחדא בתר יומיה שרינן ליה. קודש היום חול ולמחר מומא למחר ותתקדש לא נחתא לה קדושה. היום קודש ולמחר חול מספיקא לא פקעא קדושתא. תנן התם לגין שהוא טבול יום מעשר טבל. פי׳ תרומת הורם ממנו תרומת מעשר לכשתחשך דבריו קיימיו. ואם אמר התרומה וזה הלגיז אע"פ שהוא טבול יום ופוסל התרומה, כיון שמיל[א]הו מן שבעת , הטבול לתרומת לא הזכיר עליו שם אלא תרומה מעכשיו וערב השמש נטהר הלגין ותרומת מעשר טהורה. א"ר אבא זאת אומרת סוף היום, הוא ערב שבת שקונה עירוב. דייק מדקתני אם אמר עירובי בה לא אמר כלום

ש הכא בשתי כיתי עדים. דר' מאיר לית ליה אוקי תרי בהדי תרי
כו' אע"ג דבפרק שני דכתובות (דף כ.) אמרינן אוקי תרי
בהדי תרי ° אפילו בדאורייתא הכא שאני דהשתא ודאי טמאה היא:
אדרבה העמד מקוח על חזקתו. הוה מלי לשנויי הרי חסר
לפניך כדאמר פר' קמא דנדה (דף ב:)

לפניך כדחמת פר' קמח דנדה (דף ב:)
אלא דלא מיירי הכא במקוה שנמדד
ונמלא חסר: בכוקוה שלא
גמדר. וא"מ והא רבי יוסי מטמא
אפילו טהרוח אם נגע בהן דלענין
אפילו טהרוח אם נגע בהן דלענין
מודה ° כדאמריען גבי ספק טומאה
ברשות הרבים וא"כ אדרבה נימא
אוקי טהרות על חזקתן וי"ל דבספיקא
דרבנן כי הכא לא אמריען זיל טבול
לרבי מאיר ופליגי אגברא אי בעי
עבילה אבל טהרות מודה רבי יוסי
דלא מטמאינן וכן איתא במסכת
מקואות (פ"ב משנה ב:) ° דקתני ורבי
יוסי מטמא י) שספק ליטמא טמא
לטמא אחרים טהור:

לפנות בתרומה ספק שמאה ספק שמאה ספק שהורה. כגון שהיו בי ליבורין לפניו אחד היה תרומה טמוה ועירב בחומה טהורה ועירב באחד היה תרומה טהורה ועירב באחד מהן דליכא חזקה כלל: בדמעו. נראה כפ"ה בלשון שני נדמעו שבל בחולין ולא כסמס דימוע שבהש"ם אבל לשון בפירש נדמעו תרומה בחולין ולא ראשון שפירש נדמעו תרומה בחולין ולא הבל כסומכום אין נראה דהא ודוחק לומר דמיירי בתרומה לכהן: שנא. ואם מאמר והא רבא גופיה קאמר בסמוך זאת

באר שנא. ואם מאמר והא רבא גופיה קאמר בקמוך ואת גופיה קאמר בקמוך ואת אומרת סוף היום קונה עירוב ואם סוף היום קונה עירוב אמיא דרב מחן שפיר ואמאי קמיבעיא ליה מאי שנא ויש לומר דע"כ דרבא אית ליה דתחלת היום קונה עירוב דהא מקיק בריש בילה (דף ד:) כרב דאמר נולדה בזה אסורה בזה וטעמא דרב משום הכנה ומאן דאית ליה הכנה מבר מחילת היום קונה עירוב כדמוכת בפירקין (דף לח:) ורבא דאמר מלובא דבריימא קאמר וליה לא ס"ל:

מהו א"ל דעירובו עירוב היום קדש ולמחר אליגא דגרייתא האמר וליה לא ס"ל: חול ואמר עירבו לי בזה מהו א"ל דאין עירובו עירוב מאי שנא א"ל "לכי תיכול עליה כורא דמלח' היום חול ולמחר קדש מספיקא לא נחתא ליה קדושה היום קדש ולמחר חול מספיקא לא פקעא ליה קדושתיה מיניה "תנן התם" לגין טבול יום שמלאו מן החבית של מעשר מבל ואמר הרי זה תרומת מעשר לכשתחשך דבריו קיימין ואם אמר עירבו לי בזה ילא אמר כלום אמר רבא זאת אומרת סוף היום קונה עירוב

מרחם. דרישה שפין ונכנור אום משום חזקה קמייתה: פירום. ספק מבעוד יום נחקנו ספק משחשיכה נוקמינהו נמי אחזקה קמייתה דטבל הוו וליפסול: נדמעו. חולין הוו מעיקרא מחוקנין ונפלה בהן תרומה וגדמעו והאי חנא סבר לה כסומכוס דאמר (לעילדף מין אין מערבין דטבל הוו וליפסול: נדמעו. חולין הוו מעיקרא מחוקנין ונפלה בהן תרומה וגדמעו והאי חנא להוכן טבל דלא חזי אפילו לכהן: עירבו לי לשראל בתרומה הלכך אם מבע"י נדמעו אע"ג דחזי לכהנים אין עירובו עירוב. ל"א נדמעו שנפל לחוכן טבל דלא חזי אפילו לכהן: עירבו לי בטהוה בכל מקום שהיא. והניחום שתיהן יחד בסוף התחום. ובככרות של תרומה עסקינן דאי בחולין חולין טמאין מותרין הן דלאו כל אדם אוכל חוליו בטהרה: דלימא טהורה. ודאית דשמא מבע"י נטמאת: או דילמא אפילו ר' יוסי. לא מכשר במתני אלא משום דאי טהורה היא הא ידע לה היכא היא ואיו שירובו כלום דאפילו חמר גמל לא חיי דבשלמא מתני מעודה הראיה הואי והשתא הוא דאימיליד בם ספוד כדר וא ולי. אמר על ככר אחת בע"ש היום יהא חול ולמחר יהא קדש ועירב שלוחו בה: מהו. הואיל ובין השתשות ספק הוא חיישינן ספק: כדר זו רו. אמר על ככר אחת בע"ש היום יהא חול ולמחר יהא קדש ועירב שלוחו בה: מהו הואיל ובין השתשות ספק הוא חיישינן בבית מהו מי אמרינן כי מטא בין השתשות נפק ליה מקדושתיה וקנה עירוב או לא: ומאי שלא. הא בין השתשות ספיקא הוא ממשה שלא הפקיה ממילתיה קמייתא וכן סיפא: של מעשר. ראשון שהיה עדיין טבל לקולא והכא לחומרא: לדי מיות מעשר והרי הוא במיתה בעודו טבל ואפילו לכהנים ולא חזי לעירוב ולגבי לגין מבול יום מוחר בנגיעה לחולין ולמעשר ואע"ג דפתיכא ביה תרומה שלא הורמה ואמר הרי זו שבלגין תרומת מעשר ול החבית

[טמא]. מטא בין השמשות אכתי טבל הוה: סוף היום. תחילת בין השמשות שהוא סוף היום של ע"ש: קונה עירוב. וסוף היום אכתי טבל הוא: שירובי בה לא אמר כלום טומאה ללה יש ש"מ סוף היום הוא דיה ש"מ סוף היום הוא דיה לפיכך א"ר יוסי אפילו ספיקא טמא, אבל בעירוב תחומין דרבנן נינהו. אי [בעית] תימא הא דידיה דקונה עירוב, והנה סוף היום טבל טבול לתרומת מעשר היה ואין מערבין בטבל לפיכך לא אמר כלום.

לכשתחשך ויעריב שמשו שתהא כשרה לתרומה: דבריו קיימין. והתרומה טהורה: ואם אמר עירבו לי בלגין זה לא אמר כלום. הואיל וכי

רבא אמר. גבי נגע באחד נמי אפילו יש שני כיתי עדים חלוקות אחת אומרת קודם שנגע בו מת ואחת אומרת עכשיו מת הוי נמי ר"מ מטהר ואפילו הכי לא תיקשי: הסם חרי חוקי. נינהו לטהר ומשום הכי אולינן לקולא דאוקי תרי לבהדי תרי והעמד מת על חזקתו

ראשונה כל הלילה וחי הוה ועוד העמד נוגע על חזקתו ראשונה וטהור היה: הכח. במתניתין חדא חזקה הוא דאיכא למימר העמד תרומה על חזקתה ומשום חדא חזקה לא מרעינן סהדי הלכך אזלינן לחומרא: קשיא דר׳ יוסי. דברייתא דקתני בספק טבל ובספק לא טבל ובטומאה דרבנן אכל אוכלין כו' ורבי יוסי מטמא ומתני׳ קתני ספק עירוב כשר ואפילו תחומין דרבנן חיקשי: הואיל ויש לה עיקר מן התורה. דיש טומאה מן התורה ויש להחמיר בספה טבילתה להכי אחמור רבנן אף בספק טבילת טומאה דרבנן דלא ליחי לזלזולי בספק טבילת טומאה דאורייתא: שבת נמי דאורייתא היא. אתחומין פריך למימר דתחומין דאורייתא וכר׳ עקיבא במס׳ סוטה ^(ב) (דף ל:): ומשני קסבר רבי יוסי סחומין דרבנן. ומשום דלא לימו לזלזולי בשאר ספיקות דמלאכת שבת ליכא למיגזר דלא דמו מלאכות לתחומין אבל טומאות דמו להדדי: דידיה. מחמיר אפילו בספק דרבנן ומתניתין דרביה אבטולמום היא: העמד טמא על חוהמו. כוליהי חוהה לחומרא איכא לקולא ליכא אבל מתני׳ איכא חזקה לקולא ולחומרא העמד אדם על חזקת תחום ביתו ואמר לא עירב העמד תרומה על 🗅 חזקתה ועירב ובדרבנן לקולא אזלינן: שלה נמדדה. מתחילתה ולה עמדה בחזקת כשרות: עירב בתרומה. טהורה ונטמאת משהניחה שם: ספק מבעוד יום נטמחת ספק משחשיכה נטמחם. אמרינן אוקמיה בין השמשות אחזקתה קמייתא וטהורה הואי והשתח משחשיכה הוח דחיטמי: וכן בפירות. של טבל: ספק מבעוד יום נחקנו. לאחר שהניחן שם: ספק קנה עירוב משחשיכה נחקנו. ולא כדתנן במתני׳ [לא.] אבל לא בטבל. ולקמן פריך בהאי מה חזקת כשרות איכא דמכשר רבי יוסי דהא איכא למימר העמד טבל על חזקתו: ספק טמאה ספק טהורה. דקודם שהניחה שם נולד לה ספק ולא היה שם חזקת הכשר עירוב מעולם: מחי שנח מרומה. דרישה ספק מבעוד יום

מ"א לחומרא, צ) [לקמן נט. סוטה ל:], ג) [חוספחא ל:], ג) [חוספחא ל:], ג) שבת ד. חוספוא להין, ג) שבת ד. חוספוא להין, ג) שבת ד. חוספוא לין יצ. חיד, ג) ושני לין יצ. מיד, ג) שיי כדיט, מיד, ג) שיי כדיט, לדף הקודם, י) [צ"א אבל אבל חספר ליטתא לעמתא אלמוא אחרים שהור],

הגהות הב"ח

(A) גב' וחיבעית אימת לא קשיא הא דידיה: (ב) רש"י ד"ה שבת נמי ובו בתם' סוטה. נ"ב דף מ. ובנת' שם דף ל ע"ב: (ג) ד"ה העמד עמא ובו' מתום ביתו ואיבור לא:

גליון הש"ם

, גמ' קסבר דרבנו. עייו הנהת אשר" בדאורייתא. ק"ל התס אמרינן כן לענין ממון דמדאורייתא באמת תרי דמדאורייתא באמת תרי ותרי אוקי אחזקה אבל ועני טוקי טחוקים טבנ באיסורי הא אמריגן תרי ותרי ספיקא דרבנן היינו דרבנן החמירו דלא ליזל כתובות דף כו: בתום׳ שם דהכא בתרומה דרבנן גם בתרי ותרי אוקמי אחזקה כדהוכיחו מסוגיא דשם ותירצו דמ"מ תחומין דאורייתא. ודבריהם דהכא דאפי' בדאורייתא אוקי אחוחה ל"ע גם הא מרא למוקף לע גם יאל מני לשמעתא הכא רבה ור"י לק"ל ביבמות דף לא. תרי דאורייתא ספק לא אמרינן . במדאורייםא : ול״ע אחוקה ובו' במקוה דף לז ע"ב: בא"ד דקתני ור"י מממא שספק ליממא ממא לממא וכו'. שר"י אומר כל דבר שהוא בחזקת טומאה לעולם הוא בחזקתו עד שיודע שהוא טהור אבל ספק ליטמא

מוסף רש"י

לכי תיכול עליה כורא בלהת א. בנדיחות הדלה בלהת בלהת ליה, כשתמדוד לי כור של מלח חומר לך טעמו של בל (שבר ד. ובעריד חודין בל (שבת לב עליה כור של לכשת לה כול כל מלה כור של לחול לה מוכל לה מוכל השותם זו (שבת ד.)

רבינו חננאל

ופירק רבא פירוק אחר,
התם תרי חזקי לקולא,
ואמור לא היה מת אותה
אימור לא היה מת אותה
אימור לא היה מת אותה
אימור לא היה מת אותה
העמד טהור על חזקתו
הימור לא נטמא ל).
העמד (הרמא) אמרינן ספיקו
לא עירב בסעודה
העמד (דר יוסי. הכא במתני
הראויה, קשיא דרי יוסי.
התם בברייתא קתני ספק
קתני ספק עירב (בשר)
התם בברייתא קתני ספק
קתני ספק עירב (בשר)
והתם בברייתא קתני ספק
תני ספק עירב (בשר)
ומאה לקלה יש
ופרקינן שאני טומאה